

Patiënteninformatie

Informatie na het knippen van tong- en/of lipriem

rkz.nl

kinderwebsite.rkz.nl

Het knippen van tong- en/of lipriem

Je ondervindt problemen bij het geven van borstvoeding en je hebt goede uitleg van een lactatiekundige gekregen over het aanleggen en effectief drinken van je baby. Er werd een strakke tong- en/of lipriem geconstateerd en je hebt/jullie hebben besloten om de tong- en of lipriem te laten knippen. Een zeldzame complicatie bij het knippen is een nabloeding die behandeld moet worden door een arts. Het is daarom van belang te melden of er bijzonderheden voorkomen in jullie familie of bij jullie zelf zoals overmatige littekenvorming, bloedstollingproblemen of geen gebruik van vitamine K.

Een andere complicatie kan een infectie zijn. Neem bij twijfel contact op met de zorgverlener die heeft geknipt.

Begeleiding door een lactatiekundige is in de meeste gevallen na het knippen van een tong- en lipriem gewenst om je baby op de juiste manier te leren drinken aan de borst.

Als er na het knippen problemen blijven, kan een aanvullende therapie zoals osteopathie, craniosacraaltherapie, prelogopedie, kinderfysiotherapie of chiropractie ondersteuning bieden. Vraag of de therapeut ervaren is met baby's en hun drinkvaardigheden, en wat de behandeling inhoudt.

Pijnbestrijding voorafgaand aan het knippen

Er zijn verschillende meningen over het wel of niet geven van pijnbestrijding. Overleg dit met de zorgverlener die gaat knippen.

Nazorg na knippen van een tong- en/of lipriem

Direct na het knippen

- Je baby mag na het knippen direct aan de borst drinken.
- Het is mogelijk dat je baby na het knippen meteen veel beter drinkt. Dit is niet altijd het geval.
- Het kan zijn dat je baby de eerste voedingen wat minder gemakkelijk aan de borst wil drinken of minder drinkt.
- Je baby kan de eerste 24 uur na het knippen onrustig of huilerig zijn; geef hem huid-op-huidcontact en houd hem veel bij je.
- Vaker aanleggen biedt je baby de mogelijkheid te oefenen met de nieuwe situatie en zo voldoende te drinken.

Informatie na het knippen van tong- en/of lipriem

- Als je baby pijn heeft, kun je een zetpil kinderparacetamol geven. Voor baby's geldt een aangepaste dosering. Volg hierin het advies van de arts of apotheek.
- Doordat je baby bloeddruppels kan inslikken (dit is niet erg), kan hij vers bloed samen met melk spugen. De volgende dag kan zijn ontlasting donker zijn van kleur.
- Het knippen op zich kan geen koorts veroorzaken. Heeft je baby koorts, raadpleeg dan een arts.

Algemeen

Tijdens de eerste paar dagen kan het wondje door het knippen wat nabloeden. Dit is geen probleem als het om enkele druppels gaat. Bloedingen kunnen gestopt worden door druk en/of kou. Je kunt een bloeding verhelpen door met een gaasje of je vinger druk uit te oefenen op het wondje. Je kunt het wondje koelen met koude moedermelk of koud water. Huilen kan het bloeden verergeren. De wondjes zien in het begin wit/geel. Dit is normaal en kan ongeveer 1-2 weken duren. Langzaam verandert dit in nieuw roze mondslijmvlies. Een wat oudere baby kan gedurende een week meer speekselvloed hebben.

Zorgvuldig aanleggen van je baby blijft belangrijk: je baby met zijn neus op gelijke hoogte van je tepel brengen, met je tepel over zijn bovenlip strijken, wachten tot hij een grote hap maakt, dan je baby naar de borst brengen door hem aan te halen met druk op het midden van de rug. Laat je baby tijdens het aanhappen vooral goed zijn kin uitstrekken naar de borst. Tijdens het aanhappen kan het helpen om de borst te vormen met je hand. Het is belangrijk dat de baby omhoog hapt. Behalve aanlegtechnieken, kan het ook gunstig zijn om je baby op een meer instinctieve manier zelf te laten aanhappen in een half liggende houding. Meer informatie hierover is te vinden op www.borstvoeding.com onder de naam biological nurturing.

Tong oefeningen

Na het vrijmaken van een tongriem is het niet vanzelfsprekend dat je baby de nieuwe bewegingsvrijheid meteen gaat ontdekken en gebruiken. Daarvoor is verandering van de ingeprente gewoonte nodig, wat soms een heel leerproces kan zijn. Ook de spieren rond de mond en kaken kunnen verkrampd zijn en minder soepel bewegen. Daarom zijn tongoefeningen aan te raden, vooral wanneer de baby weinig aan de borst oefent of in zijn oude drinkpatroon blijft verdergaan. Wanneer na de ingreep direct blijvende verbetering wordt gezien bij het drinken aan de borst, zijn tongoefeningen niet nodig, omdat je baby dan door het drinken al voldoende oefening krijgt. Doe de tongoefeningen twee keer per dag: niet alle onderdelen van de oefeningen hoeven iedere keer, ze kunnen ook verspreid worden over meerdere keren. Het is een optie om de oefeningen vooral door de partner te laten doen.

Spierontspanningsoefeningen: Masseer met de toppen van je vingers de wangen met langzaam ronddraaiende bewegingen. Daarna wrijf je met je vinger rondom het mondje. Het doel hiervan is om de spieren van de mond en kaken te helpen ontspannen.

‘Touwtrekken’ spelen met je duim: Laat je baby op zijn zij liggen met zijn ruggetje hol gestrekt en zijn hoofdje wat achterover. Laat je baby op je duim zuigen (nagel op tong), en laat je duim, terwijl je baby zuigt, wat dieper in het mondje komen tot die ongeveer 4 cm in het mondje zit. Trek, wanneer je baby krachtig zuigt, zachtjes je duim enkele millimeters terug om je baby aan te moedigen om krachtig te blijven vasthouden met zijn tong.

Tongbewegingen: Je kunt met je vinger de onder-of bovenlip en/of de kaakwallen aanraken om de tong uit te lokken naar buiten te komen (eventueel met melk). Ga met je vinger heen en weer over de kaakwal om de tong tot zijdelings bewegen te prikkelen.

Tongspiegelen: Houd je baby op een afstand van 20-30 cm voor je gezicht (maak oogcontact), steek zelf je tong uit en maak er geluid bij als “aaaaahhhh”. De achterliggende gedachte is dat je baby je gaat imiteren en ook zijn tong gaat gebruiken.

Informatie na het knippen van tong- en/of lipriem

Tongwandelen: Laat je baby op een vinger zuigen, draai je vinger om (nagel richting gehemelte) en “tip/tap” met druk op de tong de vinger naar buiten. Het doel hiervan is de tong meer te stimuleren tot bewegen en tot cuppen.

Mondspelletje: Bovenstaande oefeningen kunnen uitgebreid worden tot een spelletje. Zie deze link: <http://vimeo.com/55658345>.

Als je vragen hebt, aarzel dan niet om je lactatiekundige te raadplegen.

Hester Hillegers
Lactatiekundige IBCLC
0251-265953

Bron: Nederlandse Vereniging van Lactatiekundigen 2015

Rode Kruis Ziekenhuis

Redactie: Afdeling Communicatie en Afdeling Kindergeneeskunde

Vondellaan 13

1942 LE Beverwijk

T : +31 (0) 251 26 5555

W : rkz.nl | kinderwebsite.rkz.nl

/RKZ.BrandwondencentrumBeverwijk

/RodeKruisZH

/company/rode-kruis-ziekenhuis

Zorg van de Zaak

Het RKZ maakt deel uit van het Zorg van de Zaak Network.